

ՊԵՀԱՓԱՌ ԿՅԹԱԽԴԻԿՈՍԻ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ ԱՌԹԻՒ

Վերջապէս երկար մտատանջութիւններ, կտոկածներ և անհանգիստ օրեր անցնելուց յետոյ, այսօր մեր կրծքին ծանրացած քարը գլորուեցաւ, և մենք կարողենք ազատ շոնչ քաշել։ Հայաստաննայց սգաւոր եկեղեցին այսօր ունենում է իր արժանաւոր Պետը, ո. Դրիգոր Լուսաւորչի թափուր Գահը՝ իր ընտրելագոյն Գահակալը։

Տէր Մատթէոս Բ. Կաթուղիկոսը կարճ ժամանակից յետոյ կոտանձնի եկեղեցական ազգային գործերի զեկը և հէց առաջին խոկ օրից նա պէտք է ամենորուռն լարուածութեամբ աշխատի վերականգնել այն, ինչ որ տասնեակ տարիների ընթացքում զարտուղի ճանապարներով զնալով խախտուել, քայլայուել, կործանուել է, ինչ որ եկար տարիների ընթացքում կարող կամքի, հզօր վճռականութեան բացակայութեան շնորհիւ դարձել է քաօս։

Եկեղեցուն կից հոգեոր և դպրոցական հաստատութիւնները անզեկ նաւի նման տարուբերուելով կեանքի յեղյեղուկ կոհակների մէջ, կորցրած իրանց իսկական ուղին, թափառում են անեզ ծովի վրա և անկարող լինում հասնել իրանց նպատակին։

Ո՞չ մի Կաթուղիկոս կանգնած չի եղել այնպիսի առեղծուածների առաջ, ինչպիսիք այսօր երեան են եկել և որոնք հրամայական պահանջով լուծումն ու բացատրաթիւն են սպասում, Ոչ մի ժամանակ մտքերի, հասկացողութեան, ուզդութիւնների այնպիսի սուր բախումներ չեն եղել, որպիսիք ներկայումս ցցուած են մեր առաջ և կոհնական Պետից, ո. Էջմիածնի Գահակալից, որ զեկավոր, կառավարիչ ու պատասխանատու աձնէ, սպասում են բաւարարութեան։

Ո՞րքան հեռատեսութիւն, որքան աշալը յութիւն, ինչ անխոնջ աշխատանք ու պարապմունք է պէտք և որպիսի մեծ հաստատակամութիւն ու վճռականութիւն է պէտք, որոպէսզի նոր գահ բարձրացած Հովուապետը առանց տաւարարութեան։

բուրերուելու այս կամ՝ այն հասկացողութիւնների և ուղղութիւնների լորիրինթոսում, կարողանայ ընտրել գործունէութեան իսկական ուզին և հարկադրել բոլորին գնալայդ ուղղիսվ և որոշ կազապարի մէջ մտնել, որով միայն հնարաւոր է բարեկարգութիւն և կարգաւորումն:

Եւ նորին վեհափառութեան ընտրողները իրենց քւէն տալու ժամանակ հաւատում էին, որ նա է միակ անձը, որ իր անքիծ պաշտօնավարութեամբ, անկեղծ հաստատակամութեամբ կարող պիտի լինի ազգի և եկեղեցու բազմանքները կատարել եւ այս լի հաւատով անձկանօր սպասում ենք նորնտիր Հայրապետի գահակալութեան և վարչութեան զեկը իր ձեռքն առնելուն:

Սական իշխանաւորը միակ ոչինչ չի կարող անել, եթէ չունի անկեղծ գործին նուիրուած պաշտօնեաներ։ Մեքենայի ուժը ուրան և զօրաւոր լինի, չի կարող օգտակար գործառնութիւն ունենալ, թեթէ նա միացած է մի գործիքի, որի անուները ջարդուած են կամ պակասաւոր։ Ամեն մի գեղեցիկ մտածմունք կմնայ իրեն ծրագիր, եթէ կեանքի մէջ գործադրող ձեռքեր չկան։

Անհամանէշտ է հոգեսորական և աշխարհական բոլոր գործի մարդիկ իրանց ուժը, եռանդը, պատրաստակամութիւնը գնեն կաթուղիկոսի տրամադրութեան տակ և հեռու անձնական եռական ձգտումներից ընդհանուր բարեկեցութեան համար միախմբուեն և հասարակական բազմաթիւ ցաւերին գարման անեն։ Այսպիսով միայն նորընտիր կաթուղիկոսը կարող է իբրև զեկավարող ուժ ցանկալի ընթացքի մէջ գնել հաստրակական գործերը։